

HEROLDEN

MEDLEMSBLAD FOR SCT. GEORGS GILDERNE I ÅRHUS

75. ÅRGANG NR. 5

JUNI 2017

GILDETID**1./7. GILDE.****Tirsdag d. 23. maj kl.11.00.**Besøg til Besættelsesmuseet i Aarhus
Mathilde Fibigers Have 2.

Aarhus C. (Bag Domkirken).

Efter besøget frokost et sted i Aarhus.

Husk tilmelding til Jan.**Torsdag d. 29. juni kl. 14.00.**

Sommermøde hos Birgitte og Jan i

Lyngsbæk. Husk drikkevarer.

Afbud til Birgitte og Jan.

4. GILDE**Mandag d. 19. juni.**

Gildetur

Mandag d. 18. september kl. 19.00.

Gildehal i Langanæskirken.

”Havnearbejderen” v/ Palle Jørgensen

5. GILDE**Lørdag d. 10. juni. kl.?**

Friluftsgildehal i Sorringhytten.

Indbydelse kommer med nærmere
informationer.**Torsdag d.15. juni.**

Valdemars fest i Rådhuset

se Herolden.

6. GILDE**Mandag d.12.06.**

Gildemøde - sommerafslutning.

Mandag d.04.09.

Gildemøde - 1. møde efter ferien.

Begge møder er i Langanæskirke.

8. GILDE**Mandag den 29. maj.**Skaler, Gildeudflugt til Tunø – se frem-
sendte indbydelse**FRIMÆRKELAUGET****Torsdag d. 1. juni.**Månedsmøde i DDS's spejderhytte i
Tranbjerg.**MEDLEMSNYT****Fødselsdag:**

20-07-17 Hans Fink 1./7. G. 70 år.

16-09-17 Inger Lise Henningsen
1./7. G. 90 år.**NY MAILADRESSE:**

Elisabeth Etlar Møller, 4. G

og Stadsgildet:

elisabeth.frans.moeller@gmail.dk**Spejderloppemarkedet 2017****24. september - 14. oktober****i Løppehuset på Søren Nymarks Vej**

Vi får brug for al den hjælp vi kan få, til sortering og salg.

Så meld dig til, hos Erik Birkholm Nielsen, 4.Gilde,**mobil: 20408663 mail: erikbirkholmnielsen@gmail.com****Med Spejderhilsen, Spejdermuseet Århus****HEROLDEN**

udkommer næste gang

ca. 1. september 2017.

Deadline 15. august.

Redaktør Ole Andreasen,
Grøndalsvej 170, 8260 Viby J.

Telefon 24 63 82 95

E-mail: herolden@mail.dk

Tilmelding til Århus Stadsgildes bustur til Spejdernes lejr i Sønderborg onsdag den 26. juli

Tilmelding skal ske senest fredag den 30. juni ved indbetaling af deltagerafgift kr. 150 for gildebrødre i Aarhus Gilderne og 300 kr. for ledsagere og andre gildebrødre til Danske Bank reg.nr. 1535 kontonr. 4815115864, mærket med deltager navn(e) og gilde. Der er plads til maksimalt 50 deltagere. Tilmeldingen er bindende og sker efter "først til mølle princip". Har nogen betalt for tilmelding og der viser sig ikke at være plads, vil deltagerafgiften blive tilbagebetalt.

Seneste mødetid ved busserne på Viby Torv, Grundtvigsvej 3, er onsdag den 26. juli kl. 07.45. Alle deltagere skal sidde i bussen og være klar til afgang kl. 08.00.

Husk at medbringe gyldigt pas, egen kaffe og kop (eventuelt egen madpakke til frokost), **Århus Stadsgilde sangbog og gildetørklæde.** Vi kører ad motorvejen til Spejdernes lejr i Sønderborg. Undervejs holdes kaffepause til deltagerne medbragte kaffe (Stadsgildet giver et smurt rundstykke + en Arnbitter) på udturen.

Ankomst til lejren kl. ca. 11. Deltagerne har herefter fri til egne aktiviteter og egen frokost indtil kl. 14:50, hvor man igen skal møde ved bussen.

Bussen afgår præcis kl. 15:00 til Harrislee.

Kl. 17:30 præcis kører bussen fra Harrislee til Bov Kro, hvor der serveres mørbradgryde med ris eller kartofler og en øl eller vand pr. deltager.

Derefter kører vi hjem til Viby Torv med fornødne pauser undervejs. Hjemkomst til Viby Torv ca. kl. 21-22 onsdag aften.

Turen egner sig ikke for gangbesværede, man kan ikke regne med at finde sidde/hvilepladser under opholdet ved lejren. Der kan ikke reserveres faste pladser i bussen. Bussen bliver ikke holdende på stedet hvor vi sættes af og igen stiger på ved Spejderlejren!

Stadsgildeledelsen

Sct. Georgs Fonden donerer til rullende kagemænd

Sct. Georgs Fonden i Aarhus har uddelt årets donation på 15.000 kr. til Mødrehjælpens lokalforening. Pengene skal bl.a. bruges i foreningens projekt Den rullende Kagemand, hvor man årligt hjælper mellem 80 og 100 familier, typisk enlige mødre, til at holde fødselsdag for deres børn. Den rullende Kagemand er et initiativ, der er startet i Aarhus, men nu har bredt sig til flere lokalforeninger. Ideen går ud på at der indkøbes boller, kagemand, dug, lys og hvad der ellers hører til en fødselsdagsfest i samråd med moderen. Der gives aldrig kontanter. I løbet af et år bliver det til et sted mellem 80 og 100 fødselsdage, arrangeret af Mødrehjælpens lokalafdeling.

Desuden arrangerer afdelingen udflugter for børn og deres familie, ligesom man kan støtte med f.eks. betaling af kontingent til en idrætsklub eller anden foreningsaktivitet. Lokalafdelingen har ca. 75 medlemmer. Det er en selvstændig forening under Mødrehjælpen med egen økonomi, der derfor er afhængig af støtte til arbejdet.

På billedet fra overrækkelsen ses fra venstre medlem af Sct. Georgs Fondens bestyrelse Uffe Jørgensen, formanden for Mødrehjælpens lokalforening Birgitte Heilskov samt yderligere tre medlemmer af fondsbestyrelsen, formanden Jonna Lyhne, Hans Fink og Inger Rossen. De store checks tid er forbi, så donationen blev markeret synligt ved et Mobile Pay bevis i overstørrelse.

REFERATER

4. GILDE

Den 24.4.17 afholdt 4. Gilde gildehal på Spejdermuseet, da det ikke var muligt at være i Langelæse.

I sin gildemestertale havde gildemester Jette Jørgensen (JJ) fundet en bog i sin reol, der var skrevet af en, som JJ havde gået i parallel klasse med, og JJ læste herfra en rigtig sød historie fra en skøjtetur til stadionssørerne, endda på en form for vers. De fleste af os kunne sikkert genkende mange af de forskellige ord om den første forelskelse, og forholdet mellem drenge og piger, som jo den gang var meget anderledes end det er i dag.

JJ læste herefter Sct. Georg budskabet, som var skrevet af Bjørn Wallén, en finne, og vi aflagde alle Sct. Georgs løftet.

Niels Blicher holdt 5 min. om netop Sct. Georgs budskabet, og mindedes sin eget spejdertid i Århus under krigen i 1943.

I eftergildehallen kunne Gitte Lindvald byde velkommen til aftenens foredragsholder Leif Christensen, LC er uddannet geolog, og derfor fortalte han også om Toscana geologisk set.

LC indledte med skøn musik og skønne billeder fra det smukke Toscana. En geolog arbejder med en tidskala på millioner af år – ”The present is the key to the past”. LC fortalte bl.a. om Niels Steensen, 1638-1686, en dansk videnskabsmand, der rejste meget rundt i Toscana, hvor der bl.a. var fundet fossiler af snegele i Volter-

ra, og således blev det konkluderet, at der måtte have været en gang.

NS udgav en bog om mange af resultaterne fra sin forskning, bl.a. fandt han ud af, at der var en forbindelse mellem øre og svælg, og at hjertet var en muskel. Han skulle bl.a. have sagt ”Skønt er det vi ser, skønnere er det vi forstår, og langt skønnere er det vi ikke forstår”.

NS endte med at være biskop, hans grav findes i Lorenzokirken i Rom. På sydsiden af alperne er Italien dannet for ca. 25 mill. år siden, og for en snes millioner år siden har Korsika og Sardinien bevæget sig mod sydvest. Italiens geologi er meget kompliceret,

Appenninerne er hele tiden i bevægelse, en bevægelse, der kan måles, men ikke føles. Der forekommer stadig vulkanudbrud i Italien, sidst i Midtitalien i sommeren 2016. I det sydlige Toscana findes et sumpområde, hvor Mussolini var den første som drænedet det, så det var til at bo der, kan sammenlignes med vores marsk.

Her findes Europas sidste cowboys, hvor der også er mulighed for at overnatte hos cowboyerne. Carrara området med marmorbrud er ligeledes et besøg værd, der er mange forskellige typer af marmor, bl.a. Det skæve Tårn i Pisa er lavet af carraramarmor.

Prato ”Den Italienske silkevej” er en by beliggende 20 km nordvest for Firenze, her laver man bl. a. Den røde kappe til Vatikanet. ¼ af byen er kinesere, de arbejder i døgn drift i tekstilindustrien, og selv gadeskiltene står både på italiensk og kinesisk. Nu er det blot en omvendt silkevej.

Chianti vindistrikt, der ligger mellem Firenze og Siena er ligeledes et besøg værd, hvor vinen med den sorte hane stammer fra. Ligesom man

naturligvis heller ikke må undlade at besøge Lucca, Firenze og Siena. Toscana er bestemt et område, som kan besøges mange gange. Gildemester JJ takkede LC for et rigtig spændende foredrag, hvortil der også var en del spørgsmål bagefter.

Herefter var der lækker pastasalat og dejlig ost, og vi sluttede denne aften med at synge "Nu er jord og himmel stille".

Birthe

5. GILDE

Gildemester Henning Holck Nielsen bød velkommen til gildebrødrene og aftenens gæst: Forfatter og idéhistoriker med meget mere, Lars Morell, der fortrinsvis ville underholde os om den århusianske kunsts historie, som han netop har udgivet en bog om: "200 års Kunst i Aarhus".

Derefter fik Viggo, fra aftenens arrangementsgruppe, ordet og bød velkommen til alle samt orienterede om aftenens forløb. Men først startede vi med at synge "Kom maj du søde milde".

Derefter bad Donald om ordet, idet han gerne ville fortælle lidt om hvordan han havde mødt aftenens foredragsholder og formidlet kontakt til ham. Det var sket på et styrelsesmøde, hvor Lars Morell også var til stede, og hvor Overtaci, hvis liv og levned interessererede/interesserede Donald, som også har en bog om ham, var blevet nævnt.

Overtaci var patient, og viste det sig en spændende kunstner, på Psykiatrisk Hospital i 56 år og blev i løbet af en tid gode venner med overlæge Johannes Nielsen. Det resulterede i det lille museum, som i dag findes på Psykiatrisk Hospital med navnet Overtaci

– et spændende museum, hvis skæbne desværre er uvis i forbindelse med nedlæggelsen af hospitalet om et par år.

Derefter fik Lars Morell ordet. Lars Morell er på utallige områder en meget vidende person. Han har været ansat i 16 år på Aarhus Universitet som underviser, dels på Idéhistorie og senere på Romansk Institut.

Da den periode var slut, gav han sig til at skrive bøger og holde foredrag bl.a. om kunst og kunstnere. Han var ven med Asger Jorn og Per Kirkeby m.fl. og interessen samlede sig mest om den moderne kunst.

Men han undrede sig over, at man ikke hørte noget om kunsten i Aarhus i tidligere tider og begyndte derfor at grave nogle hundrede år tilbage i emnet. Der var ingen kunstforening i Aarhus før i 1828 og den blev opløst i 1848.

I 1830 fandt for første gang en kunstudstilling sted i Aarhus og Morell fandt frem til at flere af datidens, kaldet guldalderstiden, kunstnere passerede Aarhus og nævned i den forbindelse flere andre af de kunstnere, hvis navne vi genkender fra udstillinger andre steder, f.eks. Skagen med Skagensmalerne.

Guldaldermaleren Janus la Cour (1837-1909) betragtes af mange som århusianer. Han malede smukke landskabsbilleder bl.a. i omegnen af Aarhus. I 1860'erne kom han i forbindelse med P.C. Skovgaard af hvem han lærte meget i forbindelse med malerierne af landskabsbilleder.

Der var meget stille omkring Janus la Cour indtil det for nogle år siden kom frem, at et af hans kunstaværker, som var i Aarhus Kommunes varetægt, var sparket i stykker.

(Fortsættes på side 11)

Vedtægter for Århus Stadsgilde

§ 1. Navn og område

Århus Stadsgilde omfatter alle Sct. Georgs Gilder i Aarhus Kommune.

§ 2. Love

Århus Stadsgilde arbejder efter de til enhver tid gældende love for Sct. Georgs Gilderne i Danmark, idet nærværende vedtægter er et supplement hertil.

§ 3. Stadsgilderådet

Stadsgilderådet er stadsgildets udøvende myndighed og leder stadsgildet under ansvar overfor stadsgildetinget.

Stadsgilderådet består af stadsgildeledelsen og samtlige gildemestre under Århus Stadsgilde.

Stadsgildemesteren er formand for stadsgilderådet. Stadsgilderådet mødes ordinært mindst fire gange om året.

Stadsgilderådet indkaldes ekstraordinært senest 14 dage efter at en fjerdedel af stadsgilderådets medlemmer skriftligt har fremsendt ønske herom til stadsgildemesteren med angivelse af forhandlingsemne.

Stadsgilderådet indkaldes til ordinære og ekstraordinære møder skriftligt af stadsgildeledelsen med

mindst 8 dages varsel med angivelse af dagsorden.

I tilfælde af afstemning har hvert medlem en stemme. Såfremt et medlem er repræsenteret ved stedfortræder, overtager denne automatisk medlemmets stemme.

Afstemninger afgøres ved almindeligt stemmeflerhed. Ved stemmelighed er formandens stemme afgørende for afstemningen. Stadsgildeledelsen drager omsorg for, at medlemmerne får referat af møder i stadsgilderådet.

§ 4. Stadsgilderådet

varetager kontakten mellem gilder og stadsgildeledelsen, behandler og godkender det foreløbige budget, som stadsgildeledelsen skal forelægge stadsgilderådet inden regnskabsårets begyndelse, godkender oprettelse og nedlæggelse af udvalg, valg af formand/formænd og de enkelte udvalgs forretningsorden, har det øverste ansvar for udvalgenes arbejde og økonomi, skal godkende oprettelse af samt vedtægter for laug, har intet ansvar for det enkelte laugs økonomi, udpeger de repræsentanter, som andre relevante organisationer og lignende måtte ønske.

§ 5. Stadsgildeledelsen

består af stadsgildemester, stadsgildekansler og stadsgildeskattmester, der forestår den daglige og administrative ledelse af stadsgildets anliggender.

Redaktøren af HEROLDEN, stadsgildets uddannelsessekretær og stadsgildets internationale sekretær kan deltage i stadsgildeledelsens møder og modtager mødeindkaldelse til og referat fra møderne.

Til stadsgildeledelsen kan vælges riddere og væbnere. Stadsgildeledelsen er på valg hvert år, men af hensyn til kontinuiteten tilstræbes det, at kun en af gruppen SGM, SGK og SGS afgår hvert år.

§ 6. Stadsgildeledelsens arbejdsopgaver

er at varetage forbindelsen mellem landsgildet og gilderne, at varetage gildernes fælles interesser over for offentligheden, at inspirere og bistå gilderne i deres arbejde og medvirke til fremme af et godt samarbejde mellem gilderne, herunder afholdelse af fælles arrangementer, at udføre opgaver, som bliver den pålagt af stadsgildetinget og/eller stadsgilderådet.

§ 7. Stadsgildets økonomi

Stadsgildets regnskabsår følger kalenderåret. Stadsgildeledelsen afholder almindelige driftsudgifter efter et budget godkendt af stadsgildetinget. På baggrund af dette budget fastsætter stadsgildetinget årets kon-

tingent. Kontingenter betales af de enkelte gilder efter deres medlems-tal pr. den 1. i hvert kvartal ifølge rapport indsendt til stadsgildekansler.

Stadsgildeledelsen kan efter forelæggelse for og godkendelse af stadsgilderådet disponere over stadsgildets formue og formueafkast.

Stadsgildeskattmester er bemyndiget til at disponere alene over stadsgildets midler inden for det af stadsgildetinget godkendte budget, samt beslutninger i stadsgilderådet.

Stadsgildeledelsen har intet økonomisk ansvar for de enkelte gilder, laug og fonde, men kun for de af stadsgildetinget og/eller stadsgilderådet godkendte aktiviteter.

Regnskaber for offentlige indsamlinger, tombolaer og lignende samt fonde må ikke indgå i stadsgildets regnskab, men skal vedlægges som bilag.

Samtlige regnskaber skal revideres af stadsgildets revisor.

§ 8. Stadsgildeting

Stadsgildetinget er stadsgildets øverste myndighed. Stadsgildeledelsen sørger for, at der hvert år inden 1. juni afholdes stadsgildeting. Alle gildebrødre under Århus Stadsgilde har møde- og taleret på stadsgildetinget. Stemmeret på stadsgildetinget har stadsgildeledelsen, samtlige gildeledelser og fra hvert gilde en repræsentant for hvert påbegyndt antal 15 gildebrødre, som er an-

meldt til stadsgildet pr. 1. april.

Gilderepræsentanternes navne skal meddeles stadsgildekansler senest 15. april.

Stadsgildetinget indkaldes gennem HEROLDEN af stadsgildeledelsen med mindst 3 ugers varsel med angivelse af foreløbig dagsorden.

Forslag, der ønskes behandlet på stadsgildetinget, skal være indsendt til stadsgildemester senest 14 dage før stadsgildetinget.

Stadsgildeledelsen informerer stadsgilderådet om eventuelle forslag.

Dagsorden for stadsgildetinget er:

1. Valg af dirigent, protokolfører og tre gildebredre til stemmeudvalg.
2. Stadsgildemesters beretning herunder referater fra udvalg.
3. Stadsgildeskattmester forelægger det reviderede regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag.
5. Stadsgildeledelsen forelægger stadsgilderådets planer og ideer for det kommende år.
6. Stadsgildeskattmester forelægger forslag til budget for det følgende år, herunder fastsættelse af kontingent.
7. Valg til stadsgildeledelsen.
8. Valg af uddannelsessekretær (DUS) og international sekretær (DIS).
9. Valg af
 - A. Suppleant for stadsgildemester,
 - B. Suppleant for stadsgildeskattmester,
 - C. Suppleant for stadsgildekansler

1. Valg af revisor og revisorsuppleant.
2. Beretninger fra fonde og laug.
3. Valg af fondsbestyrelser.
4. Beretninger, der skal aflægges ifølge vedtægter.
5. Øvrige valg, der skal foretages ifølge vedtægter.
6. Eventuelt

Hver stemmeberettiget har en stemme. Stemmeretten kan kun ved skriftlig fuldmagt overgives til stedfortræder, men en gildebredre kan kun repræsentere én stemme.

Alle vedtagelser sker ved simpel stemmeflerhed, dog gælder dette ikke vedtægtsændringer jf. § 12.

Skriftlig afstemning skal foretages, såfremt dirigenten eller ti stemmeberettigede kræver det. Valg sker ved skriftlig afstemning, hvis mere end én kandidat er foreslået.

§ 9. Ekstraordinært stadsgildeting

Ekstraordinært stadsgildeting indkaldes med mindst 3 ugers varsel, når stadsgildeledelsen eller stadsgilderådet finder det nødvendigt, eller når mindst 20% af gildebredrene under Århus Stadsgilde skriftligt fremsender ønske herom til stadsgildemesteren med angivelse af forslag til dagsorden. I så fald skal indkaldelse ske senest 14 dage efter modtagelsen af forslaget. Til vedtagelse af forslag på et ekstraordinært stadsgildeting kræves, bortset fra vedtægtsændringer, simpel majoritet af de fremmødte stemmer.

§ 10. Regnskab for indsamlinger

Regnskab for indsamlinger, der henvender sig til offentligheden, er underlagt stadsgildeskattmester og revideres af stadsgildets revisor, men må ikke indgå i stadsgildets regnskab. Indsamlingers regnskab skal indgå adskilt i stadsgildets regnskabsoversigt og forelægges stadsgilderådet og godkendes af stadsgildetinget.

§ 11. Fonde

Oprettelse af og vedtægtsændringer for fonde og lignende skal godkendes af stadsgildetinget. Regnskaberne skal godkendes af stadsgildetinget.

§ 12. Vedtægtsændringer

Ændringer af disse vedtægter kan kun finde sted på et stadsgildeting, ordinært eller ekstraordinært.

Ændringer kan kun vedtages, såfremt 2/3 af stadsgildets stemmeberettigede medlemmer er repræsenteret, og 2/3 af de fremmødte stemmeberettigede stemmer herfor.

Såfremt stadsgildetinget, det ordinære eller det ekstraordinære, ikke er beslutningsdygtigt, indkalder stadsgildeledelsen inden en måned til ekstraordinært stadsgildeting med mindst 14 dages varsel.

På et sådant ekstraordinært stadsgildeting kan det på det forudgående stadsgildeting fremsatte forslag vedtages med 2/3 af de afgivne stemmer uanset antal af fremmødte stemmeberettigede.

Vedtaget på stadsgildeting den 3. maj 1995.

Ændret på stadsgildeting 11. maj 1998.

Ændret på stadsgildeting 9. maj 2000.

Ændret på stadsgildeting 14. maj 2002.

Ændret på stadsgildeting 13. maj 2003.

Ændret på stadsgildeting 13. maj 2009.

Ændret på stadsgildeting 7. maj 2013.

Ændret på stadsgildeting 6. maj 2014.

Ændret på stadsgildeting 10. maj 2017.

(Fortsat fra side 6)

Kommunen havde for en del år siden modtaget en stor samling af La Cours billeder som gave, med den betingelse at publikum skulle have adgang til samlingen. Det skete ikke, og samlingen blev gemt væk på Vilhelmsborg uden tilstrækkelig beskyttelse. Da kunstkandalen blev afsløret, blev der taget hånd om de kostbare malerier og derefter arrangeret en nu meget besøgt udstilling på Aros.

I 1870'erne og 80'erne sker der stor udvikling og forandringer i Aarhus, hvilket bl.a. medførte, at nogle af byens kendte personligheder, som også var kunstsamlere, i 1877 fik startet et kunstmuseum i Aarhus som tiltrak mange af datidens store kunstnere. I 1967 blev samlingerne herfra flyttet til Vennelystparken, hvor det dengang nye Aarhus Kunstmuseum blev bygget. Det afløstes i april 2004 af Aros.

Vi hørte om mange flere danske kunstnere, i den yderst spændende fortælling om kunst og kunstnere i Aarhus og hele Danmark, fra en person med en, havde man indtryk af, nærmest udtømmelig viden, som Lars Morell besidder. Det var en meget spændende og inspirerende aften i 5. Gilde.

Kirsten

6. GILDE

Mandag den 24. april havde 2. Gilde inviteret 6. og 9. Gilde til Sct. Georgs Gildehal i Hasle Sognehus. Jeg var desværre blevet syg i sidste øjeblik, men min kære mand var så sød at tage notater for mig.

Jan Bigum bød velkommen og i gildemestertalen fortalte han om helte. Der findes mange forskellige helte. Sct. Georg var en helt, der reddede

både jomfruer og prinsesser. Sygeplejersker, læger og ambulancefolk er nogle af hverdagens helte. Der er også nogle der ser reality stjerner som deres helte.

Sonja Sørensen læste Sct. Georgs budskabet som var skrevet af Bjørn Wallén, Sct. Nicholas Gilde i Finland. Det handlede også om Sct. Georg som kæmpede mod dragen. I dag ser vi dragen i forskellige former i skikkelse af vold og krige. Der er også klimadragen, der truer vores planets globale, økologiske balance. Hvad kan vi gøre som enkeltpersoner? Der blev givet nogle bud på handling igennem spejderaktiviteter: Vær modig, tal sandt. Vær modig, gør bæredygtige valg. Vær modig, inviter flygtninge indenfor. Et godt budskab til eftertanke. Vi kan jo alle yde vores lille bidrag.

Derefter dannedes venskabskæden og Arne fra 9. Gilde læste Gildeloven. Så var det tid til et dejligt traktament blandet med et par sange.

Jan takkede for en god aften og Sonja inviterede til Sct. Georgs Gildehal den. 23. april 2018 i Langenæs Kirken.

Inger A.

Til gildemødet den 1. maj i Langenæs kirken, var vi 18 gildebrødre, der var mødt op for at høre Henrik fortælle om Skoleskibet Danmark. I gruppe 62 havde de i det sidste år fortalt om skibe, men ikke om skoleskibet. Det er en fuldrigger med 26 sejl. Den blev bygget i 1932 i Nakskov. Der er plads til 80 elever og 15 besætningsmedlemmer.

Tidligere var man afsted 6 måneder af gangen og i den periode havde man 8 dages landlov. Ved krigens udbrud var skibet i America og der

blev det til krigens slutning. Vi så film fra to togter nemlig 1985-86 og 2012-13. I 1985 kom der som det sidste sted i Danmark piger med og i 2012 var 1/3 piger. Vi så hvordan de tidlig om morgenen vaskede tøj i hånden på dækket og det måtte kun skyldes i havvand. I dag er der lidt mere moderne forhold.

I dag er man kun afsted i 3 måneder og et ophold indgår som led i grunduddannelsen til skibsassistent. Det koster 20.000 kr. og de unge over 18 år kan få SU. Da Henrik i sin tid var i Søværnet fik de røde pølser og varm kakao hvis øvelsen varede til efter midnat. Så det håbede de altid. Imellem de to film fik vi så serveret røde pølser med brød dog uden varm kakao. Det var vi lidt skuffede over.

Masten på skibet er 38 meter høj og øverst var en guldkugle, som man helst skulle op og kysse hvis man var rigtig sej. Skoleskibet Danmark ejes af staten og det var et imponerende syn, når man så det med alle sejl sat. De unge mennesker får en oplevelse for livet. I løbet af aftenen havde vi sunget et par sømandsviser og efter kaffen var det tid at sige farvel efter en vellykket aften.

Inger A.

8. GILDE

Ved vores Sct. Georgs Gildehal den 24. april blev Thøger Jensen indsat som ny gildekansler. Det skete efter gildemestertalen, da Nils Liljeberg bad afgående kansler Hanne Eriksen, der har beklædt posten gennem 6 år, føre Thøger frem foran højbordet. Kansler skiftet skiftede hænder, og Thøger gentog efter gildemesteren selve ritualet, hvor i han bl.a. lover at gøre sit bedste på den ansvarsfulde post.

Sct. Georgs Gildehallen indledes med en beskrivelse af gildebevægelsen forskellige symboler – sværdet, øksen og lysene på højbordet – og det var gildemester, kansler og skatmester, der på skift forklarede betydningen heraf.

Nils konstaterede at historien om Sct. Georg, der reddede kongedatteren fra den frygtelige drage, har holdt sig godt, for den stammer helt tilbage fra 300 tallet. kort tid før ridderen fra Kappadokien i Tyrkiet, Georgius, som var Sct. Georgs rette navn, døde i år 303.

Hvad husker vi selv om Sct. Georgs dag gennem årene, Som spejdere husker vi et større eller mindre antal Sct. Georgs Parader i fuld uniform, fanerne, gallasløjfer og ny stivet spejderhat – fuld galla og så fælles løfteafleggelse. Det var jo, for os, en slags helligdag eller festdag, som altid var på selve dagen, den 23. april, og det kunne ikke gradbøjes.

Et år var det imidlertid ved at gå helt galt fortalte Nils, der forklarede, at han sammen med sin bror, der også var spejder, og netop har fødselsdag den 23. april, på dagen i 1956 først skulle have fødselsdag middag, derefter til Sct. Georgs Parade, så tilbage for at gå i biografen, og endelig hjemme igen skulle der spises dessert – en skive jordbær med vaniljevaffler. Men ak, sådan gik det slet ikke, for søskende, som de er skulle brødrene køre om kap til paraden – hver sin vej gennem Frederiksberg Have, og den anden uden om, for så at se, hvem der kom først.

Nils kørte imidlertid ind i en parkeret bil og væltede ud foran en bilist, der kørte henover ham. Og så ba-bu, ba-bu, 14 dage på sygehuset og intet af det planlagte – kun kraniebrud

m.m. – og lidt senere en ny (brugt) cykel.

Det, vi oplevede den dag, har gjort mig lidt ydmyg over for de hændelse, man kan blive udsat for gennem livet, og som man på godt og ondt er nød til at acceptere. Det bliver en del af ens bagage, som man ind imellem kan tage frem og fundere over.

Nils læste herefter Sct. Georgs budskabet, som i år er skrevet af Bjørn Wallén fra Sct. Nicholas Gildet i Finland. Budskabet påpegede, at vi også i år 2017, ligesom på Sct. Georgs tid, har brug for at være modige, for vi møder dragen i skikkelse af vold og krige, klimaproblemer, racisme og fremmedhad m.m.

Vi sluttede herefter kæde omkring højbordet, mens vi bekræftede vores gildeløfte og sang "Spejderbror her er min hånd".

Inden vi gik ind til eftergildehalten oplæste afgående kansler Hanne Eriksen, gildeloven, fanen blev ført frem og vi sang "Fra himlen er du faldet".

Under spisningen hyldede vi Hanne Eriksen for hendes 6 år som gildekansler. Stinne Underlien tolkede på gildets vegne en varm tak til Hanne for en altid præcis og velgennemført håndtering af kanslerpostens myriader af opgaver.

Vi sang flere sange og sluttede af med vores aftensang.

Frits

10. GILDE

Tiden raser afsted og det er tid til Gildeting igen. Det holdt vi i marts måned og for første gang i mit gildeliv var der fuld enighed om alt og god stemning.

Gildet er jo blevet specielt i kraft af de få vi er, men det har ikke noget med manglende spejder- og gildeånd at gøre så vel som gildekvalitet. Vi har fundet en god måde at føre 10. Gilde på. Det blev på gildetinget fastslået, at vi fortsætter uændret og deltager og bidrager i forskellig sammenhæng som tidligere.

I april var gildemødet ude i det fri, hvor vi faktisk trives bedst. Skoven havde klædt sig i sit smukkeste dress. Bøgen var sprunget ud og skovbunden var et stort tæppe af hvide anemoner. Kan det være smukkere. Vi var i Jeksendalen og residerede i Jeksenhytten. Det vil sige, alt foregik udendørs. Vejrguderne mente det virkelig godt med os og sådan har der været de sidste år, når vi var her. Alle havde taget en frokostret med og igen må vi konstatere, at alt smager bedre her end hjemme ved køkkenbordet. Ren nydelse.

Vi sang nogle dejlige sange tilpasset årstiden. Vi fik gode opgaver, udfordring til hukommelsen, til vores spejder færdigheder og så ikke at glemme kammeratskabet. Der blev også tid til afslutning med kaffe og kage. En skøn dag, hvor alle sanser fik frit spil. Disse oplevelser samler vi på.

Ulla k.

FRIMÆRKELAUGET

Torsdag d. 4. maj var der månedsmøde i DDS's spejderhytte i Tranbjerg med stort fremmøde.

Der var en del materiale fra Frimærkebanken, der skulle sorteres. En hyggelig aften, hvor snakken gik lystigt.

Uffe

MYTE: FALDT DANNEBROG NED FRA HIMLEN I 1219?

Sagnet siger, at Dannebrog faldt ned fra himlen i 1219 under slaget ved Lyndanise i nuværende Tallinn i Estland.

Vi er vant til at se massevis af dannebrog flag på bybusser, offentlige bygninger og alle mulige steder, hvert år den 15. juni. I kalenderen står der Valdemarsdag ud for datoen. Hvis man spørger kloge mennesker om, hvorfor der flages, vil man få at vide, at det gør man, fordi det var på denne dato i 1219 under slaget ved Lyndanise i nuværende Tallinn i Estland, at Dannebrog faldt ned fra himlen. Nogle vil så tilføje, at sagnet siger, at det faldt ned fra himlen ved denne lejlighed.

Det har imidlertid vist sig at være en højst tvivlsom påstand – uanset om man tror på, at flag dengang kunne falde ned fra himlen eller ej. I de ældste nu bevarede fremstillinger af sagen, to historieværker fra 1520'erne skrevet af henholdsvis Christiern Pedersen og Peder Olsen, omtales det, at Dannebrog faldt ned fra himlen under et slag ved Fellin i Sakkala i det centrale Estland i 1208. Det ser ikke ud til, at de har skrevet af efter hinanden, og Peder Olsen kan da også citere en ældre kilde på latin for sagen. En kilde, som desværre ikke er bevaret. Det gør han på to steder. Det ene sted tilføjer han til kildens datering af slaget "rettelig 1219". For Peder Olsen kunne det altså ikke passe, at en så skelsættende begivenhed var indtruffet ved et mindre vigtigt slag i den del af Estland, som ikke kom til at tilhøre Danmark på længere sigt. Og da Arild Huitfeldt omkring år 1600 skrev sit store værk om Danmarks historie frem til sin egen tid, fulgte han Peder Olsens tankegang og henlagde uden videre dikkedarer det himmelfaldne flag til det berømte slag ved Lyndanise den 15. juni 1219, som betød det afgørende gennembrud for dansk herredømme i Estland. Arild Huitfeldts værk blev siden et uomgængeligt grundlag for al historieskrivning om tiden frem til ca. 1600. Så derfor har det været sådan siden: Dannebrog faldt ned fra himlen den 15. juni 1219; dog har historikerne med tiden mere og mere betonet, at der var tale om et sagn.

Sagnet hører altså rettelig hjemme i 1208; desværre er vi ikke underrettede om datoen for dette slag. Uanset dette, er der den kerne af sandhed i sagnet, at Dannebrog med sit hvide kors på rød bund er et korsfarerbanner og har sin oprindelse i korstog i Østersøområdet i begyndelsen af 1200-tallet. Samme banner blev ført af middelalderens tyske kejsere fra 1194, når de var på korstog eller i krig, og ikke mindst af Johanitterordenen (Malteserkorset).

Valdemarsdagen, den 15. juni, blev først indført som flagdag og national mærkedag i 1913. Mærkeligt nok faldt to af Valdemarernes største udenrigspolitiske triumfer begge på den 15. juni. Den dag i 1168 indtog Valdemar 1. den Store og hans tropper borgen Arkona på Rügen og skaffede sig dermed herredømmet på øen. Og på samme dato i 1219 faldt altså esternes borg Lyndanise for hans søn Valdemar 2. Sejr og hans styrker, hvilket blev vendepunktet i den danske kamp for et herredømme i Estland. Begge erobringer fik langvarige følger. Rügen var således len under den danske krone indtil Erik af Pommern afstod fra værdigheden som lensherre senest i 1438, mens den nordlige del af Estland var et hertugdømme under den danske krone, til Valdemar Atterdag solgte besiddelsen i 1346.

Det skulle være et sært tilfælde, hvis slaget ved Fellin i 1208 også fandt sted den 15. juni, så nu må vi nok nøjes med at fejre de nævnte udslag af dansk middelalderlig imperialism i Østersøområdet på Valdemarsdagen den 15. juni. Det er så bare en skam, at der står en mindesten i Tallinn på det sted, hvor man mener, at slaget landede.

*C.A. Lorentzens maleri fra 1809 af Dannebrogs
fald fra himlen under slaget ved Lyndanise*
Tekst og billede hentet fra danmarkshistorien.dk
AARHUS UNIVERSITET

**Danmarks-samfundet, Århus
inviterer til Flagfest Valdemarsdag
den 15. juni 2017 i Rådhushallen.**

Program for Flagfesten torsdag den 15. juni 2017.

Kl. 18.15 Fanebærere og -vagter mødes bag Ridehuset.
Kl. 19.00 Fannerne føres ind i Vor Frue Kirke
Festgudstjenesten forrettes af sognepræst Iben Vinther Nordestgaard,
Elsted Kirke, og organist Branko Djordjevic, Tranbjerg Kirke.
Lystrup Pigeor synger.
Kl. 19.45 Faneoptoget afgår fra Vor Frue Kirke.
Kl. 20.00 Flagets Fest i Rådhushallen bynder.
Byens velkomst.
Aarhus Garden spiller.
Talen for Flaget.
Marinekoret synger
Flaggaverne overrækkes ved fru Ursula Petersen.
Hjemmeværnets Musikkorps spiller.
Sct. Georgs Gildernes Flagpris 2017 overrækkes af Nils Liljeberg.
Fællessange
Ca. Kl. 21.45 Fannerne føres ud.

**Vi håber, at de mange foreninger, organisationer med flere, der igennem
årene har modtaget en fane eller et flag vil møde talstærkt frem**

HEROLDEN

ønsker alle læsere en god og solrig sommer.

Hele redaktionen tager sig
en dejlig lang slapper i hængekøjen
og vender tilbage til
deadline den 15. august

Forsidemotivet er denne gang hentet på nettet,
hvor der ingen kunstner er angivet.